

Handreiking regiebijeenkomst activiteitsniveau / IDFO

1. Inleiding.....	1
1.1 Bron- en activiteitsniveau.....	1
1.2 IDFO.....	2
1.3 Voorwaarden.....	2
2. Regiebijeenkomst.....	3
2.1 Het doel.....	3
2.2 De aanwezigen en hun rollen.....	4
2.3 De voorbereiding.....	5
2.4 De kernonderwerpen.....	6
3. Checklist deelnemers.....	10
3.1 R(h)C en griffier.....	10
3.2 OvJ of AG.....	11
3.3 Advocaat.....	11
3.4 Deskundige.....	12

1. Inleiding

In strafrechtelijke onderzoeken worden soms zogenaamde *regiebijeenkomsten*¹ georganiseerd om forensische onderzoeksmogelijkheden te bespreken. Deze handreiking is gemaakt voor deelnemers van regiebijeenkomsten over onderzoek op *activiteitsniveau* (inclusief IDFO²). Het bevat informatie over het verloop van dit type regiebijeenkomsten en biedt richtlijnen specifiek voor elke deelnemer. We beginnen met een beknopte uitleg over onderzoek op bron- en activiteitsniveau, gevolgd door een toelichting op belangrijke aspecten van regiebijeenkomsten. Tot slot wordt voor elke deelnemer een korte checklist gepresenteerd die ondersteuning kan bieden bij de voorbereiding op een regiebijeenkomst.

1.1 Bron- en activiteitsniveau

Forensisch onderzoek vindt in eerste instantie vaak plaats op het *bronniveau*. De kernvraag op dit niveau is: van wie of wat is dit spoor afkomstig? Door onderzoek op bronniveau kunnen verbanden worden gelegd tussen sporen en hun herkomst (bron). Maar een brononderzoek is doorgaans niet informatief voor de vraag *hoe* het spoor tot stand is gekomen. Soms zijn hier in de context van de zaak meerdere verklaringen voor mogelijk.

Bij onderzoek op het *activiteitsniveau* staat de herkomst (bron) van sporen niet meer ter discussie, maar gaat het om de totstandkoming ervan. De kernvraag op dit niveau is: hoe

¹ Soms worden dit ook wel 'FIT-gesprekken' genoemd, maar officieel verwijst dit naar een ander soort bijeenkomst (zie paragraaf 2.1).

² InterDisciplinair Forensisch Onderzoek

(door welke handeling / activiteit) en/of wanneer is dit spoor ontstaan? Deze vraag speelt vaak wanneer er verschillende zienswijzen zijn over de handeling waarbij het spoor is ontstaan, of het tijdstip waarop dit is gebeurd. Een verdachte kan bijvoorbeeld erkennen dat een DNA-spoor van hem/haar afkomstig is, maar hier een niet-delictgerelateerde (onschuldige) verklaring voor hebben. In onderzoek op activiteitsniveau wordt bepaald hoe onderscheidend de sporen zijn ten aanzien van de voorliggende scenario's in de zaak. In de praktijk zijn dit bijna altijd het standpunt van het Openbaar Ministerie (OM) tegenover de verklaring van de verdachte. Onderzoek op activiteitsniveau kan erg waardevol zijn voor de beoordeling van de strafzaak, met name wanneer forensisch bewijs een sterke pijler vormt in de bewijsconstructie en er meerdere scenario's voorhanden zijn. Activiteitsniveau onderzoek is wel complexer dan onderzoek op bronniveau, en kost relatief meer tijd en capaciteit om uit te voeren.³

1.2 IDFO

Bij een enkele handeling kunnen meerdere soorten sporen ontstaan. Bij een geweldshandeling kunnen bijvoorbeeld DNA, bloedsporen, schotresten en vezels worden overgedragen, en kunnen er wederzijds letsels optreden. Daarnaast kan een scenario meerdere handelingen omvatten die ook tot diverse sporen kunnen leiden. Zodra er sprake is van onderzoeksresultaten van meerdere disciplines en er concrete scenario's zijn waaraan deze kunnen worden getoetst, ontstaan er mogelijkheden om de bewijskracht van de verschillende onderzoeken met elkaar te combineren. Het NFI beschikt hiervoor over een speciaal expertisegebied genaamd *Interdisciplinair Forensisch Onderzoek* (IDFO). Een IDFO-deskundige zorgt ervoor dat de verschillende onderzoeksresultaten op een wetenschappelijk verantwoorde manier worden gecombineerd.⁴ Een IDFO verloopt vaak in twee fasen. Eerst wordt een schriftelijk advies uitgebracht over de mogelijkheden voor aanvullend onderzoek en voor het *combineren van bewijs*. Daarop volgt de IDFO-rapportage waarin de resultaten en de gecombineerde bewijskracht van de uitgevoerde onderzoeken inzichtelijk wordt gemaakt.

1.3 Voorwaarden

Een onderzoek op activiteitsniveau is alleen nuttig als aan bepaalde voorwaarden wordt voldaan. Zo moeten er *minstens twee bruikbare scenario's* zijn die de sporen waar het om draait verklaren, en er moet voldoende informatie beschikbaar zijn in het strafdossier om de evaluaties te kunnen uitvoeren.⁵ Een deskundige en/of de forensisch adviseur van het gerecht kunnen de rechter- of raadsheer-commissaris (R(h)C) ondersteunen bij de beslissing of een zaak zich leent voor een onderzoek op activiteitsniveau (voor één discipline of voor een IDFO). Ook wanneer er al besloten is tot een dergelijk onderzoek, zijn er vaak nog veel inhoudelijke en praktische zaken die besproken moeten worden

³ De Koeijer e.a., 'Forensisch onderzoek op activiteitsniveau in de praktijk', Expertise en Recht 2023, afl. 2, p. 39-55.

⁴ Van den Heuvel en de Koeijer, 'Interdisciplinair Forensisch Onderzoek: meer dan de som der delen. Een praktisch model voor het combineren van forensisch bewijs in complexe zaken', Trema 2017, afl. 6, p. 215-224.

⁵ Zie voor meer informatie het [beslisschema activiteitsniveau](#).

voordat de deskundige hiermee kan starten. In beide situaties biedt een regiebijeenkomst⁶ uitkomst. In een regiebijeenkomst wordt bijvoorbeeld gesproken over de onderzoeksmogelijkheden, scenario's, hypothesen, wel of niet betwiste zaaksinformatie en de eventueel benodigde aannames. Bij voorkeur zijn alle betrokken partijen bij een regiebijeenkomst aanwezig.

2. Regiebijeenkomst

2.1 Het doel

Het doel van de regiebijeenkomst is om tot overeenstemming te komen tussen het OM, de verdediging, de deskundige(n) en de R(h)C over kwesties rondom een onderzoek op activiteitsniveau en/of een IDFO. De onderwerpen die aan bod komen hangen onder meer af van het stadium waarin het strafrechtelijk onderzoek zich bevindt.

- **Optie 1: verkennende regiebijeenkomst**

Wanneer er een mogelijke wens is voor een (interdisciplinair) onderzoek op activiteitsniveau, maar er verder nog geen concrete stappen zijn ondernomen, kan een verkennende regiebijeenkomst worden belegd. Het doel hiervan is om samen met de deskundige en de partijen de mogelijkheden voor verder onderzoek te verkennen. Er kan bijvoorbeeld gesproken worden over de scenario's, forensische sporen die onderzocht kunnen worden, de communicatie tussen de betrokkenen en het verwachte nut van het onderzoek voor de strafzaak. Een dergelijke regiebijeenkomst mondt doorgaans uit in een (IDFO-)advies van de deskundige, dat achteraf desgewenst ook schriftelijk kan worden uitgewerkt.

- **Optie 2: besluitvormende regiebijeenkomst**

Wanneer de wens voor een (interdisciplinair) forensisch onderzoek op activiteitsniveau concreet is, maar afstemming nodig is (bijvoorbeeld naar aanleiding van een schriftelijk advies), kan een besluitvormende regiebijeenkomst worden gepland. Dit is vaak doeltreffender dan schriftelijke communicatie, omdat de complexe onderwerpen (zoals: scenario's, hypothesen, wel/niet betwiste zaakinformatie, aannames en onderzoeksvoorstellen) zich het meest lenen voor een direct gesprek waarin standpunten snel kunnen worden uitgewisseld. Het doel hiervan is om met de deskundige en de juridische partijen overeenstemming te bereiken over inhoudelijke en praktische zaken met betrekking tot het voorgenomen forensisch onderzoek.

Een regiebijeenkomst vindt plaats in de *bewijsvoeringsfase* en wordt geleid door de R(h)C, met vertegenwoordiging van zowel het OM als de verdediging. Dit verschilt van een *forensisch intakegesprek* (FIT), dat meestal plaatsvindt in de *opsporingsfase* en wordt voorgezeten door een forensisch adviseur van het Nederlands Forensisch Instituut (NFI).

⁶ Een *regiebijeenkomst* is anders dan een *regiezitting*. De laatste is een meer formele zitting waarbij alle (ook niet-forensische) onderzoekswensen in een zaak kunnen worden besproken.

Bij een FIT zijn, naast NFI-deskundigen, doorgaans alleen leden van het opsporingsteam en de officier van justitie (OvJ) aangesloten.

2.2 De aanwezigen en hun rollen

De volgende personen zijn doorgaans aanwezig bij een regiebijeenkomst:

- De R(h)C (rechter/raadsheer-commissaris)
Voert de regie over de bijeenkomst. Zorgt ervoor dat alle agendapunten aan bod komen. Neemt waar nodig ter plekke beslissingen.
- De OvJ (officier van justitie) / AG (advocaat-generaal)
Verwoordt het standpunt van het OM. Is primair verantwoordelijk voor het OM-scenario en het contact met de politie.
- De advocaat
Verwoordt het standpunt van de verdachte / de verdediging. Is primair verantwoordelijk voor het verdediging-scenario. Rol is sterk afhankelijk van wat een verdachte kan en wil verklaren.
- De deskundige(n)
Onafhankelijk inhoudelijk deskundige. Heeft diepgaande en specialistische kennis van het vakgebied en het proces van onderzoek op activiteitsniveau / IDFO. Adviseert over forensische kwesties.
- De forensisch adviseur van het gerecht
Ondersteunt de R(h)C op forensisch gebied. Heeft diepgaande kennis van het forensisch strafdossier. Adviseert over generalistische forensische kwesties.
- De griffier
Ondersteunt de R(h)C op juridisch en administratief gebied. Zorgt voor de verslaglegging van de bijeenkomst.

Naast deze deelnemers kan de OvJ of AG ervoor kiezen de tactisch teamleider en/of forensisch coördinator van de politie mee te nemen. Deze kan de OvJ of AG ondersteunen bij het beantwoorden van vragen over specifieke zaakomstandigheden, of over door de forensische, digitale of tactische opsporing verrichte onderzoeken.

Wanneer één expertisegebied betrokken is, wordt een deskundige op dat gebied uitgenodigd. Wanneer er (potentieel) meerdere expertisegebieden betrokken zijn, wordt een IDFO-deskundige en eventueel één of meer deskundige(n) van de expertisegebieden uitgenodigd. Bij twijfel over de uit te nodigen deskundige(n) kan overlegd worden met de forensisch adviseur van het gerecht, de Frontdesk van het NFI en/of een IDFO-deskundige.

Normaal gesproken worden regiebijeenkomsten op de rechtbank of het gerechtshof gehouden. Uit praktische overwegingen kan eventueel worden besloten de regiebijeenkomst elders te laten plaatsvinden, bijvoorbeeld op het NFI of (deels) digitaal.

2.3 De voorbereiding

Een efficiënte en effectieve regiebijeenkomst hangt sterk af van de voorbereiding van de deelnemers. Dat begint met het vooraf delen van relevante zaakinformatie en de standpunten van de partijen. Wat dat behelst, hangt vooral af van de fase van het strafrechtelijk onderzoek waarin de regiebijeenkomst plaatsvindt.

Vorbereiding op een *verkennde regiebijeenkomst*:

De voorbereiding op een verkennde regiebijeenkomst draait primair om het voorzien van de deskundige van voldoende informatie, zodat deze een onderbouwd forensisch advies kan geven. Dit omvat onder andere:

- Een beschrijving van de plaats delict, de veiliggestelde bemonsteringen, de stukken van overtuiging en de gedane onderzoeken.
- Relaties tussen betrokkenen en hun connectie met de plaats delict en relevante stukken van overtuiging⁷.
- Resultaten van eerder uitgevoerde forensische onderzoeken (op bronniveau).
- Het proces-verbaal van de zitting waarin de zaak is verwezen naar de R(h)C.
- De huidige scenario's van het OM en de verdediging.
- Specifieke onderzoeksvragen van de partijen.
- Specifieke verzoeken aan of van de deskundigen.

Na afloop van een verkennde bijeenkomst kan de (IDFO-)deskundige worden verzocht een schriftelijk advies⁸ uit te brengen over aanvullende onderzoeksmogelijkheden en aanverwante zaken.

Vorbereiding op een *besluitvormende regiebijeenkomst*:

De voorbereiding van een besluitvormende regiebijeenkomst is sterk afhankelijk van de kwesties waarover besloten moet worden.

Indien de (IDFO-)deskundige reeds een advies heeft uitgebracht, draait de voorbereiding primair om het bestuderen van het advies en daarin voorgestelde scenario's, hypothesen, contextinformatie, aannames en vervolgonderzoeken.

Indien er geen advies is uitgebracht maar inhoudelijke of praktische zaken moeten worden besproken, richten de deelnemers zich in de voorbereiding op:

- Het formuleren of bestuderen van voorgestelde scenario's.
- Het vaststellen van de bij het forensisch onderzoek te betrekken sporen en expertisegebied(en).
- Het doornemen van essentiële informatie uit het dossier, zoals forensische kernpunten en verhoren van verdachten.

De R(h)C is verantwoordelijk voor het vooraf delen (niet het verzamelen) van relevante informatie met de betrokkenen, eventueel in samenspraak met de forensisch adviseur van het gerecht. In het volgende hoofdstuk worden belangrijke aspecten van de regiebijeenkomst nader toegelicht.

⁷ Zie voor meer informatie het [infographic contextinformatie](#) en het document '[Het verzamelen van informatie over het ontstaan van DNA-sporen](#)'

⁸ Dit betreft geen verslaglegging van de bijeenkomst: hier zorgt de griffier van de R(h)C voor.

2.4 De kernonderwerpen

Belangrijke elementen van een (interdisciplinaire) evaluatie op activiteitsniveau zijn de scenario's of hypothesen waaraan de bevindingen worden getoetst, de benodigde contextinformatie, en eventuele aannames die moeten worden gedaan over relevante maar ontbrekende of onzekere informatie.

2.4.1 Scenario's en hypothesen

Scenario's vormen de basis van een (interdisciplinaire) evaluatie op activiteitsniveau. Over het algemeen betreft dit het scenario van het OM en het scenario van de verdediging. Zij zijn zelf primair verantwoordelijk voor het formuleren van dit scenario. Het kan echter voorkomen dat een partij niet in staat is of niet bereid is een scenario te formuleren. Wanneer er desondanks toch onderzoek gewenst is naar een voor de hand liggend scenario dat voldoende grondslag vindt in het procesdossier, is het mogelijk om dit scenario zonder betrokkenheid van de betreffende partij op te stellen.

Scenario's moeten voldoende concreet, toetsbaar, gegrond in het dossier en niet op voorhand extreem onaannemelijk zijn.⁹ Een scenario is een verhaal dat zo veel mogelijk gebaseerd is op de zeven gouden W's: Wie, Wat, Waar, Wanneer, Waarmee en op Welke Wijze (waarom is in deze context niet relevant). Een scenario beschrijft, bij voorkeur in detail, de handelingen die tot sporen kunnen leiden, ongeacht of deze wel of niet zijn aangetroffen. Het is belangrijk het scenario in verhaalvorm van het OM en de verdachte als uitgangspunt te nemen, zonder daarbij direct naar sporen of onderzoeken te verwijzen. Bijvoorbeeld:

“Verdachte verschaft zichzelf op [datum] toegang tot de woning van het slachtoffer aan [adres] door de achterdeur te forceren met een koevoet. Verdachte slaat het slachtoffer met zijn vuisten in haar gezicht en maagstreek. Hij bindt haar polsen met tie-wraps aan een CV-buis en knevelt haar met ducttape.”

Het slaan met blote vuisten kan leiden tot overdracht van DNA. Het is daarom verleidelijk om de DNA-onderzoeksresultaten in het scenario te verwerken, bijvoorbeeld:

“Het DNA van verdachte in de bemonsteringen van het gelaat en de kleding van het slachtoffer is daar gekomen doordat hij het slachtoffer heeft geslagen.”

Deze manier van formuleren werkt onnodig beperkend voor de onderzoeksmogelijkheden. Bij het eerste voorbeeld kan breder gekeken worden dan alleen naar het aangetroffen DNA. Er kan bijvoorbeeld ook worden gekeken naar plaatsen waar geen DNA is aangetroffen (waar je het mogelijk wel had verwacht) en er kunnen bijvoorbeeld ook vezels worden overgedragen of letsels aan handen van verdachte ontstaan bij het slaan. Het tweede voorbeeld biedt deze mogelijkheden niet. Om deze reden heeft het de voorkeur om het scenario verhalend op te stellen, zonder verwijzing naar de onderzoeksresultaten.

Activiteitsniveau *hypothesen* zijn beknopte scenario's die meestal slechts één toetsbare handeling (ook wel *kernelement* genoemd) beschrijven.

⁹ Zie voor meer informatie over deze overweging het [beslisschema activiteitsniveau](#).

Waar scenario's in natuurlijke, verhalende vorm kunnen worden opgeschreven, vereist de verwoording van een toetsbare set hypothesen vaak grote precisie en kan daarom het beste door, of in samenwerking met, een deskundige worden gedaan. Deze kan hiertoe een voorstel doen dat ter goedkeuring aan de partijen wordt voorgelegd.

In een IDFO worden de scenario's ontleed in meerdere kernelementen met elk hun eigen set hypothesen, waaronder de verschillende onderzoeksresultaten worden geëvalueerd. Uiteindelijk worden de conclusies van deze kernelementen weer met elkaar gecombineerd tot één overkoepelende conclusie, in het licht van de oorspronkelijke scenario's.

2.4.2 Contextinformatie

Een evaluatie op het activiteitsniveau vindt altijd plaats binnen een zeker kader van omstandigheden. Dit kader wordt geschetst door zowel de scenario's en/of hypothesen, de uitkomsten van eerder forensisch en tactisch onderzoek en andere relevante contextinformatie. Het onderscheid tussen betwiste en onbetwiste informatie is hierbij van belang. Wanneer informatie betwist wordt (de juridische partijen hebben er verschillende visies op) dan hoort het bij de scenario's. Wanneer informatie niet betwist wordt dan hoort het bij de contextinformatie.¹⁰ Het is belangrijk dat de partijen hierover nadenken, bij voorkeur voorafgaand aan de regiebijeenkomst.

De deskundige heeft het beste zicht op welke contextinformatie relevant is voor een specifieke evaluatie. Wel zijn er een aantal categorieën te noemen die vaak van belang zijn:¹¹

- Handelingen door de betrokken personen (inclusief hulpverlening) voor, tijdens en na het delict.
- De historie van sporendragers en de ruimte waar ze zijn aangetroffen: van wie zijn ze, wie is ermee in contact geweest, en zijn ze recentelijk schoongemaakt?
- De relaties tussen de betrokken personen, met de plaats delict en met belangrijke sporen(dragers): kennen de personen elkaar, wanneer hadden ze voor het laatst contact, komen ze vaker op de delictlocatie, en welke voorwerpen zijn er aangeraakt?
- Het forensisch onderzoek van de PD tot aan het lab: waar zijn de voorwerpen aangetroffen, hoe zijn ze veiliggesteld, verpakt en getransporteerd? Welke bemonsteringen zijn er genomen, waar precies, op welke wijze en met welk doel?

Het is aan te raden dat de deelnemers ter voorbereiding van de regiebijeenkomst dit soort informatie alvast zo veel mogelijk inventariseren. De deskundige kan tijdens en/of na de bijeenkomst nog een concrete lijst met vragen opstellen voor aanvullende contextinformatie, wanneer dit nodig blijkt. Om eventuele bias van de deskundige te voorkomen, wordt binnen het NFI aan *contextinformatiemanagement* gedaan. Dit houdt in

¹⁰ B. Kokshoorn e.a., 'Scenario's, hypothesen, aannamen en contextinformatie; wat bedoelt de deskundige eigenlijk?', *Expertise en Recht* 2020, afl. 3, p. 96-104.

¹¹ Zie voor meer informatie het [infographic contextinformatie](#) en het document [Het verzamelen van informatie over het ontstaan van DNA-sporen](#).

dat een collega-deskundige als informatiefilter kan optreden voor de deskundige die de uiteindelijke evaluatie uitvoert.

2.4.3 Aannames

Zoals eerder vermeld, heeft een deskundige bepaalde contextinformatie nodig om een gedegen evaluatie op het activiteitsniveau uit te kunnen voeren. Het kan echter voorkomen dat niet alle benodigde informatie beschikbaar is of dat bepaalde informatie onzeker is. Hierover zal de deskundige dan *aannames* moeten doen. Een veel voorkomende aanname is bijvoorbeeld dat de dader wel of geen handschoenen droeg tijdens het delict.

Aannames maken ook deel uit van het kader van omstandigheden waarbinnen de deskundige zijn evaluatie zal doen (naast de scenario's en/of hypothesen, de uitkomsten van eerdere onderzoeken en de onbetwiste informatie). Als aannames in een later stadium (bijvoorbeeld door een zittingsrechter) als niet valide worden bestempeld, kan daarmee een deel van de fundering van de activiteitsniveau evaluatie vervallen, en daarmee (indien cruciaal hiervoor) ook de door de deskundige getrokken conclusie(s).

Het is dus van wezenlijk belang dat aannames realistisch zijn, zo goed mogelijk zijn onderbouwd en al in een vroeg stadium (tijdens de regiebijeenkomst) worden besproken. Als een aanname op bezwaar stuit, kan er besloten worden om de deskundige te vragen het effect van die aanname op de evaluatie expliciet te maken en/of (indien mogelijk) de evaluatie ook nog onder een alternatieve aanname uit te werken. Als er bijvoorbeeld slechts een vermoeden bestaat dat een dader handschoenen droeg, kan worden afgesproken dat een DNA-deskundige de evaluatie uitvoert onder zowel de aanname dat de dader handschoenen droeg als dat hij geen handschoenen droeg. Daarmee wordt het effect van het dragen van handschoenen op de evaluatie inzichtelijk en kan dit worden meegewogen bij de interpretatie van het rapport.

2.4.4 Forensisch onderzoek

Het aftasten en afstemmen van de mogelijkheden voor forensisch onderzoek op activiteitsniveau en/of IDFO is een belangrijk doel van de regiebijeenkomst met forensische deskundigen. Het bespreken van scenario's, hypothesen, contextinformatie en aannames schept de juiste kaders waarbinnen dit onderzoek kan plaatsvinden. Hier bespreken we enkele belangrijke elementen van het onderzoek zelf die aan bod kunnen komen bij een regiebijeenkomst.

Er moet bij de regiebijeenkomst beslist worden over de reikwijdte van de evaluatie: welke sporen en expertisegebieden gaan deel uitmaken van het onderzoek? Hierin moet een balans worden gezocht tussen de verwachte inspanningen om het onderzoek uit te voeren en de verwachte betekenis van het resultaat voor de strafzaak. Het is vaak ook mogelijk om nog aanvullende onderzoeken op bronniveau in te zetten om de verwachte betekenis van de evaluatie op activiteitsniveau te verhogen. Denk hierbij bijvoorbeeld aan het aanvullend bemonsteren en onderzoeken van specifieke locaties op kleding die een rol spelen in de scenario's.

Het is belangrijk te beseffen dat niet alle forensische onderzoeken dezelfde kans op een bruikbaar resultaat hebben of evenveel onderscheidend vermogen ten aanzien van de scenario's bieden. Als deskundigen over voldoende informatie beschikken, kunnen zij vooraf een inschatting maken van de verwachte resultaten, wat kan helpen bij de *prioritering* van de verschillende onderzoeksmogelijkheden (die bijvoorbeeld worden geschetst in een schriftelijk (IDFO-)advies).

Hoewel de aandacht vaak uitgaat naar de aangetroffen sporen, is het belangrijk te beseffen dat het *niet* aantreffen van sporen op locaties waar ze wel zouden worden verwacht ook onderscheidend kan zijn voor de scenario's. Het feit dat er geen sporen zijn gevonden betekent echter niet per se dat een handeling niet heeft plaatsgevonden. Soms zijn er zo weinig sporen overgedragen dat ze niet detecteerbaar zijn. Het aantreffen van sporen is meer een kwestie van kans dan van zekerheid. De forensisch adviseur en/of de deskundige zullen de aanwezigen hier waar mogelijk op wijzen.

Ten slotte moet er aandacht zijn voor de balans in het onderzoek. Wordt er voldoende aandacht besteed aan het onderzoeken van het alternatieve scenario, of zijn alle onderzoeken uitsluitend gericht op het delictscenario? Het moment waarop het alternatieve scenario bekend wordt, speelt hierbij een grote rol. Hoe eerder in het proces het alternatief naar voren komt, des te groter de mogelijkheden om dat scenario grondig te onderzoeken.

2.4.5 Vervolg

Aan het eind van de regiebijeenkomst is het belangrijk om enkele praktische zaken af te stemmen. De deskundige kan een indicatie geven van de verwachte levertijd en meedenken over eventuele (juridische) deadlines. Daarnaast moeten er afspraken worden gemaakt over de onderlinge communicatie tijdens en na het onderzoek. Mag de deskundige bijvoorbeeld direct contact opnemen met de Forensische Opsporing voor praktische zaken, zoals het opvragen van documenten en foto's, of moet alle communicatie via de R(h)C verlopen? Uiteindelijk sluit de R(h)C de regiebijeenkomst door alle afspraken op te sommen en akkoord te vragen van alle aanwezige partijen. De R(h)C en de griffier zorgen voor de verslaglegging van de bijeenkomst en voor het opstellen van eventuele benoemingen. Naar wens kunnen de forensisch adviseur en/of de deskundige meelesen op forensisch gebied.

Regiebijeenkomsten leveren vaak enkele afspraken voor de deelnemers op. Het is belangrijk dat deze voor iedereen duidelijk zijn, inclusief de termijn waarbinnen ze moeten worden opgepakt. De R(h)C houdt de opvolging van de afspraken in de gaten.

Een regiebijeenkomst kan ook eindigen met de conclusie dat er geen overeenstemming tussen de partijen bereikt kan worden, of dat het onderzoek niet mogelijk is of onvoldoende toegevoegde waarde heeft. In dat geval kan de R(h)C concluderen dat het onderzoek niet wordt uitgevoerd.

3. Checklist deelnemers

Hieronder volgt een checklist van belangrijke zaken, afgestemd op de verschillende rollen. Deze is zowel vooraf, tijdens als na de bijeenkomst als handvat te gebruiken.

3.1 R(h)C en griffier

Verantwoordelijk voor de regie van de bijeenkomst, zowel procesmatig als inhoudelijk. Denk hierbij aan:

- ☐ het uitnodigen van alle relevante betrokken personen
- ☐ het inschakelen van de forensisch adviseur
- ☐ het helder formuleren en communiceren van het doel van de bijeenkomst
- ☐ het tijdig opvragen en delen van alle relevante documenten en informatie met de deelnemers
- ☐ het vooraf nadenken over een geschikte structuur van de bijeenkomst

Beslissingen die mogelijk genomen moeten worden:

- ☐ of de (eventuele) scenario's voldoende compleet en concreet zijn, voldoende gegrond zijn in het dossier, en niet op voorhand extreem onaannemelijk zijn
- ☐ of er wellicht nog meer relevante scenario's zijn
- ☐ of u akkoord gaat met (eventuele) aannames die gedaan moeten worden
- ☐ of naar uw mening de verwachte inspanningen voor het onderzoek in verhouding staan tot de mogelijke resultaten
- ☐ welke sporen en/of expertisegebieden meegenomen worden in het onderzoek, en in hoeverre IDFO hierbij een rol gaat spelen
- ☐ of het onderzoek de belangen van alle partijen voldoende behartigt

Overige zaken:

- ☐ het uitwisselen van contactgegevens en het maken van afspraken over de onderlinge communicatie, zowel tijdens het onderzoek als daarna
- ☐ het bespreken van de levertijden
- ☐ het afspreken van concrete vervolgstappen

- ☐ het opmaken en verspreiden van een verslag van de bijeenkomst
- ☐ het opmaken en verzenden van eventuele benoemingen
- ☐ het monitoren van opvolging van de vervolgstappen

3.2 OvJ of AG

Verantwoordelijk voor het OM-scenario en het verwoorden van het standpunt van het OM.
Denk hierbij aan:

- ☐ het voorbereiden en aanleveren van een zo compleet, concreet en goed onderbouwd OM-scenario
- ☐ het eventueel uitnodigen van de tactisch teamleider en/of forensisch coördinator van de politie
- ☐ het verzamelen en delen van relevante contextinformatie
- ☐ of u akkoord gaat met (eventuele) aannames die gedaan moeten worden
- ☐ of naar uw mening de verwachte inspanningen voor het onderzoek in verhouding staan tot de mogelijke resultaten
- ☐ welke sporen en/of expertisegebieden er volgens u meegenomen moeten worden in het onderzoek
- ☐ of er volgens u nog andere relevante (deel)scenario's of onderzoeksmogelijkheden zijn

3.3 Advocaat

Verantwoordelijk voor het verdediging-scenario en het behartigen van de belangen van uw cliënt.

Denk hierbij aan:

- ☐ het (zo mogelijk en gewenst) voorbereiden en aanleveren van een zo compleet, concreet en goed onderbouwd mogelijk verdediging-scenario dat het standpunt van uw cliënt zo goed mogelijk vertegenwoordigt
- ☐ het bespreken van eventuele onduidelijkheden over bijvoorbeeld het scenario, de contextinformatie en onderzoekswensen met uw cliënt
- ☐ het verzamelen en delen van relevante contextinformatie
- ☐ of u akkoord gaat met (eventuele) aannames die gedaan moeten worden
- ☐ of naar uw mening de verwachte inspanningen voor het onderzoek in verhouding staan tot de mogelijke resultaten
- ☐ welke sporen en/of expertisegebieden er volgens u meegenomen moeten worden in het onderzoek
- ☐ of er volgens u nog andere relevante (deel)scenario's of onderzoeksmogelijkheden zijn

3.4 Deskundige

Verantwoordelijk voor het verwoorden van alle forensisch-wetenschappelijke voorwaarden voor een nuttig en verantwoord onderzoek.

Denk hierbij aan:

- ☐ of de voorgestelde scenario's voldoen aan alle eisen
- ☐ of u voldoende (kwaliteit) contextinformatie heeft
- ☐ of duidelijk is welke contextinformatie wordt betwist en welke niet
- ☐ het formuleren van de benodigde aannames
- ☐ het formuleren van hypothesen op basis van de scenario's en onderzoeksvragen
- ☐ of naar uw mening de verwachte inspanningen voor het onderzoek in verhouding staan tot de mogelijke resultaten
- ☐ het desgevraagd kunnen prioriteren van de voorgestelde onderzoeken
- ☐ of er volgens u nog andere relevante (deel)scenario's of onderzoeksmogelijkheden zijn

Vaak is het tijdens een (verkennende) regiebijeenkomst lastig voor de deskundige om direct een goed overzicht te geven van wat er voor het onderzoek precies nodig is. Vraag de R(h)C in zo'n geval naar de mogelijkheid om na afloop van het gesprek een schriftelijk advies hierover op te stellen en daarin een voorstel te doen voor bijvoorbeeld de verwoording van hypothesen en de benodigde aannames.